

Overzicht rekenkameronderzoeken

Hieronder vindt u een korte weergave van de onderzoeken van de Rekenkamer, de voortgang en de opvolging van de adviezen. We rapporteren hierover onderzoeken die gepubliceerd zijn in 2024 en over de implementatie van de aanbevelingen uit eerdere onderzoeken.

Onderzoek	Publicatiedatum	Voortgang	Terugkoppeling GS implementatie aanbevelingen
Informatiemanagement	Begin 2026	Nog te starten	Implementatie van de aanbevelingen wordt teruggekoppeld in de Jaarstukken 2026
Subsidies	Begin 2026	Nog te starten	Implementatie van de aanbevelingen wordt teruggekoppeld in de Jaarstukken 2026
Grondstrategie	sep-25	Lopend	Implementatie van de aanbevelingen wordt teruggekoppeld in de Jaarstukken 2026
Klimaatadaptatie	sep-25	Lopend	Implementatie van de aanbevelingen wordt teruggekoppeld in de Jaarstukken 2026
Bereikbaarheid Openbaar Vervoer	26-mrt-25	Lopend (overloop 2024)	Implementatie van de aanbevelingen wordt teruggekoppeld in de Jaarstukken 2025
Energiebesparing	29-jan-25	Afgerond bezig met reactie (overloop 2024)	Implementatie van de aanbevelingen wordt teruggekoppeld in de Jaarstukken 2025
Risicomanagement	13-nov-24	Reactie GS	Implementatie van de aanbevelingen wordt teruggekoppeld in de Jaarstukken 2025
Immaterieel Erfgoed	26-jun-24	Reactie GS en Besluit PS	Implementatie van de aanbevelingen wordt teruggekoppeld in de Jaarstukken 2025
Lessen uit de gebiedsprocessen	8-nov-23	Besluit PS	Geleerde lessen geïmplementeerd in de 3x3 aanpak en de gebiedsprocessen.
Grip op reserves	11-okt-23	Reactie GS , Besluit PS en Brief	Implementatie van de aanbevelingen wordt teruggekoppeld in de Jaarstukken 2024
Stimuleren fietsvervoer	22-feb-23	Reactie GS en Besluit PS	Implementatie van de aanbevelingen wordt teruggekoppeld in de Jaarstukken 2024
Effectiviteit revolverende fondsen	7-dec-22	Reactie GS , Besluit PS en Brief	Implementatie van de aanbevelingen is teruggekoppeld aan Provinciale Staten met een brief
Verdroging en grondwateronttrekkingen	28-sep-22	Reactie GS , Besluit PS en Brief	Implementatie van de aanbevelingen is teruggekoppeld aan Provinciale Staten met een brief
Natuurcompensatie	17-jan-20	Reactie GS en Besluit PS	Implementatie van de aanbevelingen wordt teruggekoppeld in de Jaarstukken 2024

Onderzoek Grip op reserves

Het onderzoeksrapport en de bijbehorende handreiking werden 11 oktober 2023 aangeboden aan Provinciale Staten. Gedeputeerde Staten kwamen op 7 november 2023 met hun [reactie](#) op het onderzoek. Op 31 januari 2024 namen PS het [besluit PS 23-001340](#) om alle aanbevelingen over te nemen.

Aanbeveling 1

PS verzoekt GS om naar aanleiding van de handreiking te bespreken of wijzigingen in beleid gewenst zijn.

De discussie over mogelijke beleidswijzigingen is geactiveerd tijdens een technische informatiesessie over reserves. Zowel tijdens deze sessie als bij de bespreking van de P&C-documenten is het weerstandsvermogen onderwerp van gesprek geweest. Hieruit is gebleken dat de afbakening van de begrippen *beschikbaar weerstandsvermogen* en *benodigd*

weerstandsvermogen verduidelijking behoeft. Daarnaast is geconstateerd dat de berekening van het benodigde weerstandsvermogen via de Monte Carlo-analyse niet eenvoudig uitlegbaar is.

Zowel de begripsduiding als de oude en nieuwe methode voor het berekenen van het benodigde weerstandsvermogen zijn opgenomen in de begroting 2025. Eventuele aanvullende wensen kunnen naar voren komen bij de actualisatie van de nota *Reserves, voorzieningen en doeluitkeringen* of de bespreking van de perspectiefnota 2026.

Aanbeveling 2

PS verzoekt GS om zich bewust te zijn van de consequenties van (wijzigingen in) kaders en specifieke spelregels en zich daarbij eventueel te laten bijstaan door de auditcommissie en/of accountant.

Dit betreft een initiatief van PS en wordt meegenomen in aanbeveling 3.

Aanbeveling 3

PS verzoekt GS om de aandachtspunten uit de handreiking te betrekken bij (voorstellen over) de instelling en opheffing van reserves.

De handreiking heeft de basis gelegd voor een evaluatie waarin kritisch is gekeken naar het nut en de noodzaak van de provinciale reserves. Twee belangrijke aandachtspunten hierbij zijn het toevoegen van een looptijd aan reserves en het bewaken van de consequenties van specifieke spelregels. Beide aspecten zijn in acht genomen, en voor meerdere reserves zijn voorstellen gedaan om een looptijd toe te voegen en spelregels te wijzigen.

Deze voorstellen worden verwerkt in de begroting 2025. Daarnaast zijn er voorstellen tot het opheffen van (een deel van) twee reserves. Deze voorstellen zullen in de perspectiefnota 2026 aan Provinciale Staten worden voorgelegd.

Aanbeveling 4

PS verzoekt GS om ervoor te zorgen dat elk Statenlid een basisbegrip van reserves heeft.

Er is herhaaldelijk aandacht besteed aan het onderwerp reserves binnen Provinciale Staten, onder andere via informatiesessies. Daarnaast is de nota *Reserves, voorzieningen en doeluitkeringen* onder de aandacht gebracht, waarin ook basiskennis over reserves is opgenomen. Het Rekenkamerrapport en de daaropvolgende analyse van onze reserves dragen eveneens bij aan de kennisvergroting van PS.

Wij veronderstellen dat PS hiermee beschikt over de nodige basiskennis. Mocht er aanvullende behoefte zijn om deze kennis verder te versterken, dan kan daarin (ambtelijk) worden voorzien. Het initiatief hiervoor ligt bij PS.

Aanbeveling 5

PS verzoekt GS om een periodieke brede evaluatie van de omvang van en omgang met reserves uit te voeren.

De reserves worden jaarlijks geëvalueerd, zij het op impliciete wijze binnen de ontwikkeling van de P&C-documenten. Omdat reserves gekoppeld zijn aan meerjarige opgaven, is een intensieve evaluatie niet altijd noodzakelijk. Voorafgaand aan een nieuwe bestuursperiode vindt een expliciete evaluatie plaats.

De brede evaluatie van de omvang van en omgang met reserves heeft plaatsgevonden in het voorjaar van 2024. Hierbij is een analyse uitgevoerd op het nut en de noodzaak van de reserves, met de aandachtspunten uit de handreiking als basis. Deze analyse heeft geleid tot zowel administratieve als financiële aanbevelingen, die respectievelijk in de begroting 2025 en de perspectiefnota 2026 worden verwerkt.

Onderzoek Stimuleren fietsvervoer

Het rapport is op 22 februari 2023 aangeboden aan PS. 30 mei kwamen GS met een [reactie](#) op onze conclusies en aanbevelingen. Op 12 juli namen PS het [besluit](#) om de aanbevelingen uit ons onderzoek over te nemen. Met het [investeringsvoorstel fiets](#) in juni 2024 is een nieuw doel vastgesteld. Hier zijn de aanbevelingen van de Rekenkamer in meegenomen.

Aanbeveling 1

PS verzoekt GS om te borgen dat de snelle fietsroutes uiteindelijk in zijn geheel gerealiseerd worden en er geen belangrijke knelpunten overblijven.

Doel is een volledige realisatie van de snelle fietsroutes (doorfietsroutes). Eind dit jaar starten we, in goed overleg met alle stakeholders, de actualisering van het Kernnet Fiets. Belangrijkste reden voor deze actualisering is een betere prioriteringsmethodiek, waarbij duidelijk aandacht wordt geschonken aan een logische opbouw van het fietsnetwerk en het voorkomen van mogelijke toekomstige knelpunten. In gezamenlijkheid met alle Overijsselse gemeenten wordt het huidige Kernnet tegen het licht gehouden en worden verbeteringen geïmplementeerd. De verwachting is dat de actualisering begin 2026 bestuurlijk wordt vastgesteld.

Aanbeveling 2

PS verzoekt GS om ervoor te zorgen dat voldoende afstemming plaatsvindt tussen de pijlers infrastructuur, gedrag en techniek.

De provincie streeft een aanpak na waarin de drie pijlers – infrastructuur, gedrag en techniek – in samenhang worden uitgevoerd. Bij onze eigen provinciale projecten krijgt deze aanpak een prominente rol. Dit beperkt zich overigens niet alleen tot het thema Fiets.

Aanbeveling 3

PS verzoekt GS om de doelstelling voor het fietsvervoer te herformuleren en duidelijk aan te geven wat de provincie Overijssel met haar inzet wil bereiken.

In het investeringsplan Fiets is een verscherpte doelstelling opgenomen die duidelijk maakt waar de provincie haar inzet op wil richten. Hierbij wordt al voorgesorteerd op het Regionaal Mobiliteitsplan (RMP), dat naar verwachting in 2025 aan de Provinciale Staten (PS) zal worden voorgelegd.

De herformulering is als volgt: *Doel is een groei van 20% van het aantal fietsverplaatsingen door forensen op afstanden tot 15 km ten opzichte van 2023.* Dit is een duidelijke aanscherping van de oude doelstelling, waarbij werd uitgegaan van 20% meer fietsverplaatsingen in het algemeen.

Momenteel wordt het Regionaal Mobiliteitsplan (RMP) voor Overijssel opgesteld, waarin de verschillende mobiliteitsdoelstellingen op een integrale wijze worden geformuleerd. De doelstelling voor het fietsvervoer zal hierin duidelijk naar voren komen.

Aanbeveling 4

PS verzoekt GS om ervoor te zorgen dat de data die de provincie monitort en rapporteert aansluiten op de geformuleerde doelstelling.

Begin dit jaar is gestart met het nieuwe monitoringsprogramma Fiets. De betrouwbaarheid van de data en de aansluiting op de geformuleerde beleidsopgaven is sindsdien sterk verbeterd. Met het nieuwe monitoringsprogramma sluiten de data en rapportage beter aan op de geformuleerde beleidsdoelstellingen.

Aanbeveling 5

PS verzoekt GS om een jaar na de behandeling van dit rapport inzicht te geven in de implementatie van de aanbevelingen.

Een jaar na de behandeling van het Rekenkamer Oost-onderzoek zal inzicht worden gegeven in de implementatie van de aanbevelingen.

Onderzoek Natuurcompensatie

Op 17 januari 2020 ontvingen wij de bestuurlijke reactie van Gedeputeerde Staten van Overijssel. Op 22 april 2020 namen PS het [besluit 2019/1100099](#) om de aanbevelingen, geamendeerd, over te nemen. De tweede en derde aanbeveling van de rekenkamer zijn geamendeerd.

Dit onderzoek van de Rekenkamer Oost-Nederland hebben uw Staten behandeld en geamendeerd op 22 april 2020 in.

Aanbeveling 1

PS verzoekt GS om de monitoring van het gehele proces van natuurcompensatie in het NNN te verbeteren, bijvoorbeeld door informatie uit het vooroverleg over de voorgenomen ingrepen in het NNN meer te benutten, gemeenten aan te spreken op het niet nakomen van de meldplicht en actief na te gaan of compensatiemaatregelen daadwerkelijk worden uitgevoerd.

Wij hebben het compensatieproces door vooroverleg en boekhouding verbeterd:

- Wij benutten het vooroverleg tussen gemeenten en provincie actief wanneer er sprake is van aantasting van het NNN door in gesprek te gaan over het initiatief en te wijzen op het Beschermingsregime NNN.
- In 2022 zijn informatiesessies georganiseerd voor medewerkers van de provincie en gemeenten om het beschermingsregime, de afwijkingsmogelijkheden en compensatie meer aandacht te geven.
- De compensatiehectares worden ieder jaar meegenomen in de herbegrenzing van het Natuurnetwerk Nederland en worden één keer per jaar in beeld gebracht. Wanneer aan de orde, rapporteren wij dit bij de vaststelling van het natuurbeheerplan.

Geamendeerde aanbevelingen 2 & 3

PS verzoekt GS om, wanneer sprake is van natuurcompensatie, de gemaakte afspraken hierover met gemeenten, waaronder de termijnen waarbinnen de compensatiemaatregelen moeten zijn

uitgevoerd, schriftelijk vast te leggen en hiervan melding te maken bij de rapportages in het kader van de P&C-cyclus. De gemaakte afspraken gaan ook in op de vastlegging van de afspraken in bestemmingsplannen en/of andere overeenkomsten die de gemeente met initiatiefnemers sluit.

Het naleven van compensatieafspraken is een prominent onderwerp tijdens onze bilaterale contacten met gemeenten. Wij spreken daarbij ook een passende termijn af waarop de compensatie moet plaatsvinden.

Daarnaast hebben wij het interne proces t.b.v. natuurcompensatie gestroomlijnd door betere afstemming tussen de eenheden Ruimte en Bereikbaarheid en Natuur en Milieu.

Aanbeveling 4

PS verzoekt GS om de onderbouwing van kleinschalige ingrepen in het NNN nadrukkelijker te toetsen op de verhouding tussen de kwaliteit van de natuur die verloren gaat en de kwaliteit van de natuur die, ter compensatie, door de initiatiefnemer wordt gerealiseerd.

In onze omgevingsverordening werd al met een instructieregel gestuurd op de beoogde natuurkwaliteit. Door vaststelling (PS-besluit 31 maart 2021) van de vernieuwde Wezenlijke Kenmerken en Waarden (WKW) van het Natuurnetwerk Nederland kunnen wij hier beter op toetsen.

Aanbeveling 5

PS verzoekt GS om de optie van een compensatiepoule te overwegen ten behoeve van de verbetering van kwaliteit, samenhang en doorontwikkeling van nieuwe natuur.

Wij achten de inrichting van een compensatiepoule niet doelmatig, gezien de geringe omvang van de te compenseren natuur in de provincie Overijssel. Het is aan de initiatiefnemer zelf om op zoek te gaan naar compensatiemogelijkheden, waarmee we de verantwoordelijkheid voor compensatie bij de initiatiefnemer zelf leggen.

In de WKW geven wij plekken aan waar de potenties voor compensatienatuur het grootst zijn.

Aanbeveling 6

PS verzoekt GS om het naleven van de meldplicht voor de kap van houtopstanden te bevorderen door met gemeenten afspraken te maken over de communicatie richting initiatiefnemers die houtopstanden willen kappen.

In het reguliere overleg met gemeenten hebben wij aandacht gevraagd voor de meldplicht en de kap van houtopstanden.

Aanvullend hebben wij een inventarisatie gedaan naar de leemtes tussen de gemeentelijke en provinciale regelgeving wat betreft de bescherming van houtopstanden. Hieruit blijkt dat illegale kap volgt uit deze leemtes en gebrek aan handhaving. Wij hebben samen met gemeenten een handreiking opgesteld om deze problemen op te lossen.

Aanbeveling 7

PS verzoekt GS om te onderzoeken of de geconstateerde gebreken bij boscompensatie zich breder voordoen dan alleen bij de door ons onderzochte casussen.

Bovenstaande aanbeveling is opgevolgd door (met de inwerkingtreding van de Wet Natuurbescherming) een eis in onze Omgevingsverordening op te nemen dat de herbeplante houtopstand kwalitatief en kwantitatief in redelijke verhouding moet staan tot de gevelde houtopstand. Wij voeren dit beleid ook zo uit.